

قُرْبُ نَوَافِلِ

(جلد دوم)

مجموعه ارزنده و کاربردی عبادات و مراقبات روزانه، اسرار و تعقیبات نمازها و نوافل، نماز شب، نوع مختصر و نوع مفصل، اعمال، نمازها، زیارات و تسبیحات روزهای هفته، آداب خواب، خروج از منزل، سفر، خوردن و آشامیدن، پوشیدن، استحمام، نوره دمتشویی، عطسه، حجامت، نقش نگین‌ها و ازدواج با هدف تربیت فرزند صالح

زهرا پاشنگ

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور

: پاشنگ، زهرا، ۱۳۴۶ -
: قرب نوافل، مجموعه ارزنده و کاربردی آموزش مراقبه و محاسبه نفس، نحوه ترک
گناهان، اعمال عبادی و مراقبات ماههای سال و عید نوروز/زهرا پاشنگ.

مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
مدرجات

قلم: انتشارات دارالفکر، ۱۳۹۷ -
ج ۲:
دوره: ۹۷۸۶۰۰۲۷۰۲۶۰۹۰؛ ج ۱: ۹۷۸۶۰۰۲۷۰۲۸۶۰۹۰؛ ج ۲: ۹۷۸۶۰۰۲۷۰۲۶۲۲۰۹۰

: فیبا
ج: ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۸) (فیبا).
ج: ۱. مجموعه ارزنده و کاربردی آموزش مراقبه و محاسبه نفس، نحوه ترک گناهان،
اعمال عبادی و مراقبات ماههای سال و عید نوروز - ج ۲. مجموعه ارزنده و کاربردی عبادات و مراقبات روزانه، اسرار و تعقیبات، نمازها و نوافل.
اعمال، نمازها، زیارات و تسبیحات روزهای هفتامین، پوشیدن، آداب خواب، خروج از منزل، سفر، خوردن و آشامیدن، پوشیدن، استحمام، نوره،
دستشویی، عطسه، حجامت، ازدواج یا هدف تربیت فرزند صالح و نقش نگینها
: مجموعه ارزنده و کاربردی آموزش مراقبه و محاسبه نفس، نحوه ترک گناهان، اعمال عبادی و مراقبات ماههای سال و عید نوروز.

عنوان دیگر
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

: اعمال السنه
Islamic devotional calendars
: ۱۳۹۷ ق ۱۷ پ / ۲۲۶ BP
: ۲۹۷/۷۷
: ۵۵۵۸۶۶۷

انتشارات دارالفکر

تاسیس ۱۳۳۶

مؤسس: مرحوم حضرت حجة الاسلام والمسلمین
آقای حاج سید عبدالحمید مولانا (ره)

قرب نوافل (جلد دوم)

مجموعه ارزنده و کاربردی عبادات و مراقبات روزانه، اسرار و تعقیبات
نمازها و نوافل، اعمال، نمازها، زیارات و تسبیحات روزهای هفته،
آداب خواب، خروج از منزل، سفر، خوردن و آشامیدن، پوشیدن،
استحمام، نوره، دستشویی، عطسه، حجامت، ازدواج یا هدف
تربیت فرزند صالح و نقش نگینها

مؤلف: زهرا پاشنگ

طرح جلد: دکتر فرانک پاشنگ

ناشر: دارالفکر

چاپخانه: نگین - قم

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

شمارگان: ۷۵۰ نسخه

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۲۶۲-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸-۳ ISBN 978-600-270-262-3

شابک دوره: ۹-۲۶۰-۲۷۰-۶۰۰-۹۷۸-۳ ISBN 978-600-270-260-9

دفتر مرکزی: قم، خیابان شهداء (صفائیه)، مجتمع تجاری صفائیه، طبقه سوم

تلفن: ۳۷۷۴۳۵۴۴-۳۷۷۳۳۶۴۵ فاکس: ۳۷۷۳۸۸۱۴

دفتر تهران: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری،

روبه روی اداره پست، پلاک ۱۲۴ واحدیک تلفن: ۶۶۴۰۸۹۲۷ - ۶۶۴۰۹۳۵۲

فهرست مطالب

۳۵	پیش نوشتار
۳۵	حدیث قرب نوافل

بخش اول: مواقیات، اسرار و اذکار نماز، آداب مسجد

۴۱	اقسام ذکر
۴۱	نمازهای واجب
۴۱	نماز آیات
۴۲	اذکار و دعاهایی برای در امان ماندن از زلزله و بلایا
۴۵	جهت رفع باد و طوفان
۴۵	در امان بودن از کل بلایا
۴۵	نماز میت
۴۵	نماز شب اول قبر یا وحشت
۴۶	نماز نوع اول
۴۶	نماز نوع دوم
۴۶	مساجد را خانه خود قرار دهید
۴۷	همسایگی با مسجد
۴۷	تعمیر مسجد
۴۷	پاداش نماز در مساجد اعظم اسلام
۴۹	شکایت مسجد در قیامت و غبطه اهل قبور
۴۹	آداب رفتن به مسجد
۵۱	در مساجد مختلف نماز بخوانید

۵۱.....	اذکار رفتن به مسجد.....
۵۲.....	اهمیت و فواید نماز جماعت.....
۵۴.....	یاداش قرارگرفتن درصاف اول نماز جماعت.....
۵۴.....	نیّت عبادات.....
۵۵.....	فلسفه طهارت.....
۵۶.....	دعاها و اذکار عمومی غسل واجب و مستحب.....
۵۷.....	دعا هنگام انجام غسل جنابت.....
۵۸.....	ذکری برای غسل جمعه.....
۵۸.....	دعای غسل سفر.....
۵۸.....	اعمال قبل از وضو.....
۵۹.....	فلسفه و اذکار وضو.....
۶۲.....	دعای وضوی امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small>
۶۲.....	دستورالعمل.....
۶۴.....	یاداش کشیدن دست به چهره و سر و بعد از وضو.....
۶۴.....	نمازهای واجب روزانه.....
۶۵.....	محراب نماز.....
۶۵.....	رازهای قبله.....
۶۶.....	گلبرگی از فلسفه و برکات اذان و اقامه.....
۶۸.....	برخی از آداب و احکام اذان و اقامه.....
۶۹.....	دعاهای مستحبی اذان و اقامه.....
۶۹.....	دعای قبولی توبه و عاقبت بخیری هنگام شنیدن اذان.....
۶۹.....	دعاهای هنگام شنیدن اذکار اذان.....
۷۰.....	اذکار بین اذان و اقامه.....
۷۲.....	دعاهای پس از اقامه.....
۷۲.....	دعاهای پیش از شروع نماز.....
۷۴.....	رازی از نیت نماز.....
۷۴.....	رازهایی از اسرار قیام نماز.....
۷۵.....	رازهایی از تکبیرات نماز.....
۷۶.....	تکبیرات افتتاحیه.....
۷۶.....	نکاتی درباره تکبیرة الاحرام و تکبیرهای نماز.....
۷۷.....	برای چه نمازهایی تکبیرات هفتگانه مستحب است؟.....
۷۷.....	دعاهای تکبیرهای نماز.....

- آداب، اذکار و دعا‌های نماز ۷۸
- فضائلی از سوره حمد ۸۲
- فضائلی از سوره توحید ۸۴
- فضائل و اسراری از سوره قدر ۸۴
- فضائلی از سوره کوثر ۸۵
- فضائلی از سوره فلق و ناس ۸۶
- فلسفه رکوع ۸۷
- اسرار سجده نماز ۸۸
- اذکار سجده آخر نماز ۹۰
- اسراری از قنوت ۹۱
- نکات و دعا‌های قنوت ۹۲
- دعا‌های قرآنی قنوت برای صالح شدن فرزند ۹۳
- آمزش خواهی برای خود و والدین و مؤمنین ۹۳
- اذکار و ادعیه زیبا برای قنوت ۹۴
- دعای فرج ۹۵
- دعای قنوت نماز صبح ۹۵
- دعای فرج در نمازهای یومیّه، نماز جمعه و محتضر ۹۵
- دعای یا من أظهر الجمیل (أهل التّیّب المنفور) ۹۶
- دعای قنوت رسول اکرم ﷺ و امیرالمؤمنین ﷺ ۹۷
- دعای قنوت امام حسین ﷺ ۹۸
- دعای زمان غیبت ۹۹
- دعای سلامتی امام زمان عجل الله تعالی فرجه ۹۹
- دعای امام رضا عجل الله تعالی فرجه در قنوت نماز جمعه برای فرج حضرت عجل الله تعالی فرجه ۹۹
- راز تسبیحات اربعه در کلام امام صادق عجل الله تعالی فرجه ۹۹
- رازهایی از تشهد نماز ۱۰۱
- رموزی از سلام نماز ۱۰۱
- سوره‌هایی که نمی‌توان آنها را در نمازهای واجب خواند ۱۰۲
- آیا در نمازهای واجب می‌توان سوره را از روی قرآن خواند؟ ۱۰۳
- خواندن چه سوره‌هایی در نمازها توصیه شده است؟ ۱۰۴

پیش نوشتار

این کتاب برپایه حدیث قدسی معروف و عرفانی قُرب نوافل نگارش شده است. حدیث قُرب نوافل، حدیثی قدسی است که خداوند تعالی و تبارک در معراج خطاب به پیامبر ﷺ فرموده است و در آن از جایگاه مؤمن نزد خدا و تقرب انسان به خدا به وسیله انجام دادن فرایض (واجبات) و نوافل (مستحبات) سخن به میان آمده است.^۱

این حدیث با اندکی تفاوت در منابع شیعی و سنی از پیامبر ﷺ نقل شده است. ابان بن تغلب آن را از امام باقر علیه السلام و حماد بن بشیر از امام صادق علیه السلام و آن حضرات معظمه از پیامبر ﷺ نقل کرده‌اند.^۲ همچنین در منابع اهل سنت از طریق روایانی همچون عایشه^۳، میمون^۴ و ابوهریره^۵ از پیامبر ﷺ نقل شده است.

حدیث قرب نوافل

حضرت امام باقر علیه السلام فرمود: چون پیغمبر ﷺ را باسماں بردند عرض کرد:
پروردگارا حال مؤمن نزد تو چگونه است؟ فرمود:

ای محمد هر که به دوستی از من اهانت کند آشکارا بجنگ من آمده و من به یاری دوستانم از هر چیز شتابانترم و من در هر کاری که انجام دهم آن اندازه تردید ندارم که درباره وفات مؤمن تردید دارم، او از مرگ بدش آید و من ناراحت کردن او را خوش ندارم و برآستی برخی از بندگان مؤمن من هستند که جز توانگری آنان را اصلاح نکند (و حالشان را

۱. کلینی، الکافی، ۱۴۰۷ق، ج ۲، ص ۲۵۲.

۲. همان مدرک.

۳. طبرانی، المعجم الاوسط، ج ۹، ص ۱۳۹.

۴. موصلی، مسند ابی یعلی، ج ۱۲، ص ۵۲۰.

۵. بخاری، صحیح البخاری، ج ۷، ص ۱۹۰.

نیکیو نسازد) و اگر بحال دیگری او را درآورم نابود و هلاک گردد و برخی از بندگان مؤمن من هستند که جز ننداری و فقر آنان را اصلاح نکنند و اگر او را به حال دیگری بگردانم هر آینه هلاک گردد، و هیچ یک از بندگانم بمن تقرب نجوید با عملی که نزد من محبوبتر باشد از آنچه براو واجب کرده‌ام و بدرستی که بوسیله نماز نافله بمن تقرب جوید تا آنجا که من دوستش دارم و چون دوستش دارم آنگاه گوش او شوم که بدان بشنود و چشمش شوم که بدان ببیند و زبانش گردم که بدان بگوید و دستش شوم که بدان برگیرد، اگر بخواندم اجابتش کنم، و اگر خواهشی از من کند باو بدهم.^۱

در اسلام برای هر امری احکام تکلیفی بیان شده است که به عنوان احکام خمسہ تکلیفی واجب و حرام و مستحب و مکروه و مباح شناخته می‌شود.

در این حدیث نورانی واجبات به عنوان محبوب‌ترین عمل نزد خدا و وسیله تقرب بنده به او معرفی شده‌اند و نوافل اهمیت خاصی داده شده که با مداومت بر انجام آنها می‌توان تا مقامات بلند عرفانی پرواز کرد.

نافله به طور عام به کارهای مستحبی و به طور خاص به نمازهای مستحبی گفته می‌شود، لذا نمازهایی در طول شبانه‌روز توصیه شده‌اند که مکمل نمازهای واجب هستند و به آنها نوافل می‌گویند، مثلاً نماز ظهر، نافله ظهر دارد و نماز مغرب، نافله مغرب و ...

فرائض در درجه اول اهمیت قرار دارد و بر نافله مقدم است، *المؤمنان یؤتی الفرائض* فرمودند: لا عبادة كالداء الفرائض: عبادتی همانند انجام فرائض نیست. به همین دلیل اگر اعمال مستحبی به واجبات زیان برساند، ارزشی ندارد: لا قرۃ بالنوافل اذا اضرت بالفرائض: اگر مستحبات به واجبات لطمه بزنند، باعث تقرب به خداوند نیست. مانند کسی از سرشپ تا بعد از نیمه شب مشغول عزاداری باشد ولی خواب بماند و نماز صبح او قضا شود. بدیهی است آن مستحبی که به این فریضه لطمه زند کم ارزش است.

با این حال، در شرایطی که انسان منظم و مقید باشد، عبادت‌های مستحب نقش مهمی در سرعت و اوج بخشیدن به تکامل انسان دارند، زیرا اولاً بعضی از نوافل، نقصان پاره‌ای فرائض را که به صورت ناقص و فاقد شرط مقبولیت (و نه به صورت باطل) انجام شده است را جبران می‌کند (مثل اینکه نماز به صورت صحیح خوانده شود، اما همراه با

۱. کلینی، اصول الکافی، ترجمه مصطفوی، ۱۳۶۹ش، ج ۴، ص ۵۴.

۲. نهج البلاغه، ج ۴۸۸.

۳. نهج البلاغه، حکمت ۳۹.

حضور قلب نباشد^۱ و ثابیا برخی کمالات به گونه ای است که تنها از طریق انجام مستحبات می توان بدان دست یافت. بنابراین، نوافل و مستحبات هم مکمل و متمم فرایض است و هم متمم و مکمل انسان در مسیر الی الله هستند.

از این حدیث استفاده می شود که مؤمن در مقام فعل، مظهر خدای سبحان است و مبارزه با او مبارزه با مظهر خدا و در واقع مبارزه با خداست. بحث مبارزه و نیز تردید، در محور فعل خداست و گرنه ذات و صفات ذاتی خدا مبارزه بردار نیست.^۲

انسان از طریق عبادت و بندگی خدا محبوب خدا می شود و محبوب خدا به مقام ولایت الهی بار خواهد یافت. بسیاری از سالکان هستند که محب خدا هستند، اما محبوب خدا نیستند. قرب نوافل این است که شخص در اثر انجام مستحبات در کنار واجبات از مرحله محب بودن به محبوب بودن برسد.

بدین طریق، در مرحله اول سالک می کوشد واجبات الهی را بدون اندک کم و کاست انجام دهد و از محرمات و معاصی با تمام وجود چشم پوشد. در مرحله دوم که مرحله بالاتری است، سالک می کوشد تا به مستحبات و نوافل بپردازد و از مکروهات دوری گزیند. در واقع، مرتبه نافله پس از واجب است و بدون تقوی و ورع حاصل نمی شود. ناگفته نماند که در مرحله قرب نوافل و انجام مستحبات، بحث محبت و عشق خداوند اوج بیشتری خواهد داشت و این محبت الهی موجب آن می شود که حق گوش و چشم و دست و پای عبد واقع شود.

کسی که همه واجبات را انجام می دهد و از همه گناهان خود را دور می سازد و با کارهای مستحبی به خداوند تقرب می جوید، چشم و گوش و زبان و دست و پا و فکر و اندیشه و بالاخره همه اعضا و جوارح او در مسیری که رضایت و خشنودی خداوند است، تحرک و فعالیت خواهد داشت. هرگز خلاف رضای خدا نمی اندیشد و گام بر نمی دارد، به گونه ای که تمام وجود انسان فنای در خدا می شود و اراده خداوند بر اراده شخص حاکم می شود و در حقیقت همه وجود انسان وارد پرستش خدا می شود. در این مرحله تمامی امور عبد بوسیله خداوند اداره می شود و مملکت وجودی فرد، تحت اداره رب العالمین قرار می گیرد و در این حالت انسان به خود واگذار نشده بلکه خداوند متصرف در تمامی امور او میشود. چنین شخصی همه دعاهایش مستجاب است.

۱. وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۷۱.

۲. جوادی آملی، تفسیر موضوعی آیت الله جوادی آملی، جلد ۱ و ۲، ص ۵۰۴.